

การฟอกสีฟันในฟันที่มีชีวิต

อวิรุทธ์ คล้ายศิริ¹ นันทวรรณ กระจ่างตา² ชนกกันต์ แฝ้วพาลชน³

ศุภชัย ศรีอัมพร⁴ มินตรา วุฒิกุล⁵

บทคัดย่อ

บทความปริทัศน์เรื่องการฟอกสีฟันในฟันที่มีชีวิตจะกล่าวถึงประวัติของการฟอกสีฟัน กลไกการออกฤทธิ์ของสารฟอกสีฟัน ประเภทของการฟอกสีฟันในฟันที่มีชีวิต และผลข้างเคียงของการฟอกสีฟัน ทั้งในแง่การระคายเคืองต่อเหงือก การเกิดอาการเสียวฟัน ผลต่อการเปลี่ยนแปลงของเคลือบฟันและเนื้อฟัน และผลต่อวัสดุบูรณะฟันเรซินคอมโพสิต เพื่อให้ทันตแพทย์และผู้ที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการฟอกสีฟันในฟันที่มีชีวิตได้อย่างถูกต้องและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในทางคลินิกได้

คำสำคัญ: การฟอกสีฟัน; คาร์บาไมด์เปอร์ออกไซด์; ไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์

¹ สาขาวิชาทันตกรรมหัตถการ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² สาขาวิชาทันตกรรมประดิษฐ์ วิทยาลัยทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

³ แผนกทันตกรรม โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา

บทนำ

การฟอกสีฟัน (tooth bleaching)

การฟอกสีฟันธรรมชาติเป็นการทำให้ตัวฟันมีสีขาวมากขึ้นหรือเพื่อทำให้เกิดสีฟันที่ขาวขึ้นตามผู้ป่วยต้องการ ซึ่งการฟอกสีฟันมีประวัติยาวนานมาเกือบศตวรรษแล้ว¹⁻² โดยการศึกษาเกี่ยวกับผลลัพธ์ของการฟอกสีฟันและเรื่องของการความปลอดภัยในกระบวนการฟอกสีฟันของสารเคมีที่ใช้นั้น ได้มีการศึกษาอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าในอดีตจะถูกจัดว่าเป็นขั้นตอนการรักษาที่ใช้เวลาค่อนข้างนานและมี

ปัญหาในเรื่องของผลลัพธ์ทางการรักษาที่ล้มเหลวได้บ่อย ๆ แต่การฟอกสีฟันยังคงได้รับความนิยมอย่างมากจากผู้ป่วยเรื่อยมา ในช่วงกลางศตวรรษที่ 18 สารเคมีสำหรับฟอกสีฟันที่ถูกเลือกใช้สำหรับฟันที่ไม่มีชีวิตคือ คลอรีนไลม์ (chloride of lime)¹ ในระยะต่อมา Truman ได้เสนอการใช้สารคลอรีนจากแคลเซียมไฮดรอกไซด์ (calcium hydroxide) และสารละลายน้ำส้ม (acetic solution) ในการฟอกสีฟันที่ไม่มีชีวิต² ซึ่งสารคลอรีนถูกใช้กันอย่างแพร่หลายใน